

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Птахи, особливо молоді, є досить чутливими до дефіциту жиророзчинних вітамінів [1]. Це пов'язано з тим, що в ранньому віці у курчат ще не повністю сформовані метаболічні шляхи, які відповідають за розщеплення, метаболізм та засвоєння жирів, включаючи жиророзчинні вітаміни. Жиророзчинні вітаміни відіграють важливу роль у багатьох біологічних процесах, зокрема в антиоксидантному захисті та імунній регуляції [2, 3].

Мета роботи – провести клініко-біохімічну оцінку застосування ветеринарного вітамінного комплексу «РОСТ» для попередження розвитку порушень обміну кальцію і фосфору в курчат-бройлерів.

Для дослідження було використано 30 курчат-бройлерів 11-, 22- та 32-добового віку кросу Cobb-500, поділених на дві групи – контрольну та дослідну по 15 голів у кожній. Птиця утримувалася у НВЦ Білоцерківського НАУ. Упродовж досліді аналізували годівлю птиці, проводили клінічний моніторинг та досліджували біохімічні показники сироватки крові.

Кров для дослідження відбирали методом зажиттєвої пункції підкрилової вени. Лабораторні дослідження проводили на базі науково-дослідного інституту внутрішніх хвороб тварин Білоцерківського НАУ. Всі перераховані методи виконувалися з реактивами НВО «Філісіт-діагностика» з використанням напівавтоматичного біохімічного аналізатора *StatFax 1904+* (серійний номер 1904-5040). Результати досліджень статистично обраховували з використанням програми Excel 2021.

Під час аналізу біохімічних показників у птиці віком 11 діб виявлено низьку концентрацію загального, ультрафільтрувального та зв'язаного з білками кальцію, яка становила $2,19 \pm 0,21$, $1,55 \pm 0,28$ та $0,84 \pm 0,07$ ммоль/л. Підвищилася активність загальної лужної фосфатази – $2561 \pm 54,7$ Од/л, кісткової ізоферменту – $921 \pm 51,8$, активність кишкового ізоферменту складала – $184 \pm 25,1$ Од/л. Це свідчить про порушення всмоктування кальцію в кишечнику і недостатнє засвоєння кальцію в кістковій тканині.

Застосування вітамінного препарату РОСТ упродовж 8 діб спричинило підвищення вмісту ультрафільтруючого кальцію у 22 птиці ($p < 0,01$) на 17,4 % ($3,24 \pm 0,21$ ммоль/л), порівняно з відповідним показником контрольної групи, а через наступні 7 днів – на 21,3 % ($3,35 \pm 0,4$ ммоль/л; $p < 0,01$). Вміст неорганічного фосфору у 22-добових птахів був на 9,3 % ($1,82 \pm 0,08$ ммоль/л; $p < 0,01$), 32-добових – 11,5 % ($2,05 \pm 0,05$ ммоль/л, $p < 0,05$), більше, порівняно з контрольною групою, що свідчить про відновлення його транспорту в кишечнику. Це зростання підтверджується тенденцією до змін активності кишкового ізоферменту лужної фосфатази, що складає $284,3 \pm 12,9$ Од/л, в контролі – $219,0 \pm 17,1$ Од/л.

Таким чином, вірогідне збільшення вмісту активної форми кальцію та неорганічного фосфору засвідчує збільшення біодоступності цих мінералів в організмі курчат-бройлерів і вказує на високу профілактичну активність водорозчинного вітамінного препарату РОСТ у рекомендованих дозах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
2. Khan, S.H., Mukhtar, N. (2013). Dynamic role of cholecalciferol in commercial chicken performance. *World's Poultry Science Journal*, 69:587-600.
3. The influence of dietary calcium and phosphorus imbalance on intestinal NaPi-IIb and calbindin mRNA expression and tibia parameters of broilers Asian-australas. *J. Anim. Sci.*, 25 (2012), pp. 552-558.

УДК: 636.2.09:616.33-002:619

МАРЧЕНКО А.В., магістрантка

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ГАСТРОЕНТЕРАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ТЕЛЯТ

У новонароджених телят найбільш поширеною патологією є шлунково-кишкові хвороби, які перебігають з синдромом діареї. Ними, залежно від умов утримання та годівлі, може хворіти від 60 % і більше телят, і загибель може сягати 30 % і більше [1, 2].

Лікування і профілактика гастроентеральної патології у телят займає чільне місце серед усіх патологій

тварин у практиці фахівців ветеринарної медицини. Однак, безліч різних схем лікування не завжди дає бажаний ефект. Тому фахівцям ветеринарної медицини приходиться все частіше вести пошуки щодо лікування і профілактики гастроентеральної патології у телят [3, 4].

Ключові слова: молодняк великої рогатої худоби, гастроентеральна патологія.

Мета роботи – апробувати схему лікування телят за гастроентеральної патології у телят СВК “Пам’яті декабристів” Бобровицького району Чернігівської області.

Матеріалом для дослідження були новонароджені телята чорно-рябої голштинізованої породи віком 1–3 днів.

Оскільки в господарстві відмічалася досить висока захворюваність телят на гастроентеральну патологію, нами була запропонована схема лікування таких телят. Були відібрані дві групи тварин – дослідну і контрольну (по 7 голів). Дослідна група:

– заміна одного випоювання молозива на регідратаційний розчин (натрій хлорид – 15,0 г, натрій гідрокарбонат – 30,0 г, декстроза – 150,0 г, вода 2 л), у дозі 2 л через 2–3 години тричі;

– увечері телятам задавали звичайне молоко;

– внутрішньом’язово “Пенстреп-400” – 3 мл на голову 3 дні підряд;

– внутрішньом’язово “Інтровіт” – 4 мл двічі з інтервалом 5 діб.

Телят контрольної групи лікували за схемою господарства: регідратаційний розчин (натрію хлорид – 15,0, натрію гідрокарбонат – 30,0 г і 2 л води) через 2–3 години тричі, катозал – по 5 мл 5 діб, а також ентерофлосацин по 5 мл 3 дні підряд.

У хворих телят дослідної групи вже на 2 день покращувався клінічний статус, що сприяло швидкому одужанню та зменшувало виникнення рецидивів діареї. Дана схема сприяла швидкому відновленню реологічних властивостей крові, свідченням якого було зниження до фізіологічних величин гематокритної величини, кількості еритроцитів та вмісту гемоглобіну. У телят підвищувався неспецифічний захист, на що вказували фізіологічні показники загального білку та загальної кількості імуноглобулінів, що на 26,4 % більше порівняно із значеннями телят контрольної групи.

Для профілактики гастроентеральної патології у новонароджених телят у даному господарстві доцільно після народження застосовувати “Біфікол”, який попереджує розвиток діарейного синдрому, а за його виникнення сприяє легкому перебігу патології і підвищу імунну реактивність організму. На це вказувала загальна кількість імуноглобулінів у сироватці крові телят.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2015. – Ч. 2. – 610 с.
2. Кунська К.М. Рання діагностика імунодефіцитного стану новонароджених телят при диспепсії / К.М. Кунська // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Біла Церква, 2006. – Вип. 40. – С. 100–104.
3. Стадник А.М. Питання патогенезу і комплексної терапії телят, хворих диспепсією / А.М. Стадник, Л.Г. Слівінська, В.Г. Парій // Наук. вісн. Львів. держ. акад. вет. медицини ім. С. Гжицького. – Львів, 2001. – Т. 3, № 2. – С. 152–155.
4. Риженко В.П. Імуномодуючі тканинні препарати як коректори природної резистентності у тварин / В.П. Риженко, С.М. Тютюн // Наук. вісник вет. медицини. – Біла Церква, 2013. – Вип. 11 (101). – С. 7–10.

УДК: 636.2.09:616.34-002:619

МАРЧЕНКО А.В., магістрантка

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ, ЕТИОЛОГІЯ ТА СИМПТОМИ ГАСТРОЕНТЕРАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ У ТЕЛЯТ

Серед патологій внутрішніх органів, обумовлених технологією утримання і годівлі значну частку займають незаразні захворювання новонародженого молодняку великої рогатої худоби [1–3]. У новонароджених телят найчастіше проявляється гастроентеральна патологія, яку реєструють у 70–90 % поголів’я. Загибель за такої захворюваності сягає до 30 % і більше [4]. Збитки від захворювань шлунково-кишкового каналу у молодняку полягають у